

ชื่อเรื่อง	โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้วิจัย	รัชพล จอมไตรคุป
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์
ปริญญา	ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) หาแนวทางพัฒนาปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 สร้างโมเดลสมมติฐาน โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเป็น การศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร การจัดการศึกษาของโรงเรียน และขั้นที่ 2 การศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ระยะที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 640 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนแต่ละแห่ง จำนวน 2 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,280 คน ระยะที่ 3 การหาแนวทางพัฒนา ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) และการวิเคราะห์ตัวแบบเชิงเส้น โดยใช้

สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-square) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS และโปรแกรม
 สำเร็จรูป LISREL ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยสถิติขั้นสูง และสัมภาษณ์
 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
 โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย ตัวแปรสาเหตุ
 ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น วัฒนธรรมองค์การ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และองค์การ
 แห่งนวัตกรรม

2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
 โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูล
 เชิงประจักษ์ โดยค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 119.86 องศาอิสระเท่ากับ 86 ความ
 น่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.00930 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ χ^2/df เท่ากับ 1.39 นั่นคือ โมเดล
 มีความกลมกลืนดี แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ
 ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูล
 เชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ
 0.99 ค่าดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.94 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 และ
 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.0044 ซึ่งเข้าใกล้ศูนย์และ
 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.92 และเมื่อนำโมเดลไปให้ผู้เชี่ยวชาญ
 จำนวน 9 คน ยืนยัน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทุกคนยืนยันโมเดลตามผลการวิเคราะห์

3. การวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยคัตสรรที่มีอิทธิพลต่อ
 ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยปัจจัยคัตสรรที่ส่งผล
 ทางตรง 3 ตัว คือ ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และองค์การแห่ง
 นวัตกรรม นอกจากนี้มีการนำเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลทั้งทางตรง
 และทางอ้อม คือ วัฒนธรรมองค์การไว้ด้วย

คำสำคัญ : โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ, ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

TITLE	A Causal Relationship Model of Selected Factors Affecting Effectiveness of Secondary Schools in the Northeastern Region
AUTHOR	Ratchaphon Jomtraikhup
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr. Sikarn Peantunyakorn Asst. Prof. Dr.Sawat Phothiwat
DEGREE	Ph.D. (Educational Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2020

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to examine selected factors affecting the effectiveness of secondary schools in the northeastern region, 2) to verify a causal relationship model of selected factors affecting effectiveness of secondary schools in the northeastern region with the empirical data, and 3) to establish the guidelines for developing selected factors affecting the effectiveness of secondary schools in the northeastern region. The research was divided into three phases: Phase I–Construction of Hypothesis Model. This phase comprised two steps: Step I was related to document inquiries and analysis concerning principles, theories, concepts about factors affecting the effectiveness of school educational administration, and Step II concerned a study of selected factors affecting school effectiveness through nine experts. Phase II–Model Verification with Empirical Data. The sample in this phase consisted of 640 secondary schools under the Office of the Basic Education Commission in the northeastern region of Thailand in the academic year 2018. Two key informants were drawn from each school, including a school administrator and a teacher, yielding a total of 1,280 persons. Phase III involved the establishment of guidelines for improving selected factors affecting effectiveness of secondary schools in the northeastern region of Thailand, using Structural Equation Model (SEM), and Linear Model Analysis of

Chi-square statistics. The quantitative data was analyzed through the SPSS and LISREL programs. The interviews with nine experts were also conducted for data analysis.

The findings were as follows:

1. The causal relationship model of selected factors affecting effectiveness of secondary schools in the northeastern region consisted of Cause Variables: transcendental leadership, organizational culture, learning process management and innovative organization.
2. The developed causal relationship model was consistent with the empirical data: Chi-square value (χ^2) of 119.86, degrees of freedom (df) of 86, p-value of 0.00930, the relative chi-square value χ^2 / df of 1.39. Consequently, It could be concluded that the model fit was good. Thus the null hypothesis of this model failed to be rejected. The developed causal relationship model was consistent with the empirical data and the results of statistical tests. The results were as follows: Goodness of Fit Index (GFI) of 0.99, Adjusted Goodness of Fit (AGFI) of 0.94, approaching 1, and Root Mean Square Residual (RMR) of 0.0044, approaching zero, and the prediction coefficient of determination (R2) of 0.92. Nine experts confirmed that the developed model was consistent with the research result analysis.
3. This research proposed the guidelines for developing selected factors influencing the effectiveness of secondary schools in the northeastern region. The three selected factors that had the direct influence on the effectiveness of secondary schools comprising superior leadership, learning process management, and innovative organization. In addition, the researcher proposed guidelines for developing the selected factor – organizational culture – that had both direct and indirect effects.

Keywords : Causal Relationship Model, Secondary School Effectiveness